

De vogeltrek is een zeer oud verschijnsel, wellicht haast zoo oud als de vogels zelf en hiermee belanden wij op het gebied van de geologie; bij den ijstijd en bij het tertiaire tijdvak met zijn vermoedelijk zacht klimaat, dat zelfs wel tropisch genoemd wordt. Die zaak is nog lang niet uitgevochten. Men zit nog steeds verlegen met de fossiele flora van Groenland en Spitsbergen. Bij ons is door Prof. van Baren indertijd er op gewezen, dat vrij zeker in het plioceen ons klimaat niet veel verschilde van het tegenwoordige, en wat de dieren betreft, is daar ook niet veel tegen in te brengen. Prof. van Oort voert de vondsten van flamingo, ibis en pelikaan in het mioceen van Allier aan, als aanwijzingen voor dat subtropisch karakter, maar mijns inziens ten onrechte. De ibis verschijnt haast ieder jaar in ons land en de pelikaan broeden thans nog op de breedte van Sint Petersburg en de zuidspits van Groenland en wel bij Fort Smith in Canada, waar de zestigste parallel de Slavenrivier snijdt. Eenige jaren geleden broedden ze nog in Hongarije en als Europa niet zoo vroeg zoo dicht bevolkt was geweest, hadden we ze misschien nu ook hier in het mondingsgebied van den Rijn. Ook in Engeland zijn pelikaanbeenderen gevonden in het kwartair. Het is zeer leerzaam, ook voor de studie van den vogeltrek, om de natuurlijke historie van Amerika te bestudeeren. De omstandigheid, dat de gebergten daar in hoofdzaak Noord-Zuid verloopen en dat de planten na den ijstijd geen Pyreneeën, Alpen of Karpathen over te trekken hadden, om het verloren gebied te herwinnen heeft daar heel andere toestanden geschapen.

Wij mogen ons gelukkig achten, dat thans aan de Leidsche Universiteit een professoraat is gevestigd, dat zich in hoofdzaak zal wijden aan de studie van de vogels. Wij hadden zoo iets hard nodig en wenschen van harte dat Prof. van Oort de voldoening moge smaken, knappe studenten te zien promoveeren op onderwerpen uit de vogelkunde. Wetenschappelijke ornithologen.

JAC. P. THIJSE.

VARIA.

MET het beschrijven van bijna onvindbare zeldzaamheden of microscopisch kleine, algemeen voorkomende wonderen zal ik U niet lastig vallen. Ik wil alleen, naar aanleiding van de hier gereproduceerde teekeningen, een paar eenvoudige opmerkingen maken, die uitsluitend beschouwd moeten worden als stimulans in de richting van amateur-natuurstudie.

Dat ik hierbij aan de schildvleugeligen de eerste plaats toedeel ligt voor een groot gedeelte aan de meer dan stiefmoederlijke bejegening, die onze kevers in „De Levende Natuur” in de laatste tijd is te beurt gevallen.

Als ik zoo de vorige jaargangen eens doorloop, komt onwillekeurig de gedachte bij mij op: ik maak me sterk dat ik twintig, dertig afbeeldingen van graafwespen, bijtjes, libellen, e. a. insecten kan aanwijzen, tegen één van onze 3000 coleoptera.

Zonder ons tot de micro's te bepalen, kunnen we heel interessante dingen bij onze kevers waarnemen. Een loup, die $8 \times$ vergroot is ruimschoots voldoende, om ons heel wat nieuwe ontdekkingen te bezorgen, en is bovendien op de wandeling wel zoo handig als een achromatische lens van eenige m.M. diameter.

Woud-loopkever.
Carabus nemoralis.

Fig. 1 toont ons een loopkever (*Carabus nemoralis*).

„Den verkeerden kant”, zult U zeggen; den meest interessanten kant echter in vele gevallen.

Ik kan U werkelijk aanraden eens een *Carabus* aandachtig van onderen te bezien, en dan speciaal te letten op de pooten.

De rechter middenpoot van deze kever is in het bijzonder de moeite waard bekeken te worden.

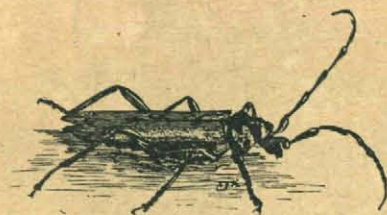
Fig. 3 geeft een boktor (*Cerambyx scopolii*), gevonden in italiaansch populierenhout. De meesterknecht van een fabriek kwam er mee aandragen. Het tweede exemplaar was door een zager gehalveerd.

Na heel wat moeite heb ik hem een vrij fatsoenlijken stand kunnen geven. Hij maakt nu, in z'n effen zwart costuum, een aardig figuur in mijn verzameling, tusschen de kleurige inlandsche boktorren, waarvan fig. 4 U voorstelt: *Aromia moschata*, de vrij algemeen voorkomende muskus- of rozenboktor.

Dit exemplaar werd mij welwillend ver-eerd door *Passer domesticus*, gewoonlijk huismusch genoemd. Een mislukte hap in een snelle vlucht, 5 M. boven den beganen grond, was oorzaak, dat *Aromia* in vol plané, vlak voor mijn voeten, in de geopende serre neerdaalde.

Zulke buitenkansjes krijgt een natuurliehebber, die zijn ooren en oogen den kost geeft, wel meer te boeken. Zoo herinner ik mij het volgende:

Jaren lang had ik gezocht naar doodgravers, den bekenden oranje-gebanden *Necrophorus*. Jaren lang had ik muizen-, mollen-, konijnen-, kraaien- en zelfs fazantenlijken geobserveerd. — Maar altijd tevergeefs. Toen ik nu eenige jaren geleden in de buurt van het Uddeler Meer een halven orkaan trotseerde, zag ik plotseling, aan den voet van een paaltje midden in de

Muskusboktor.
Aromia moschata.

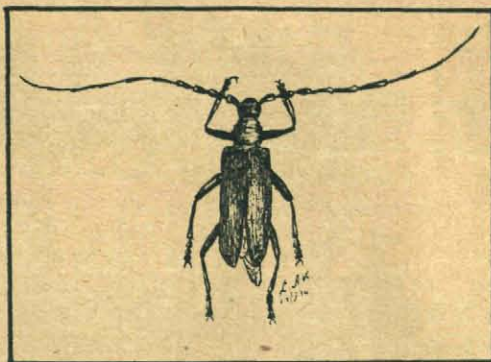
hei, de lang gezochte rariteit liggen; wel is waar dood, maar volkomen ongeschonden en nog niet stijf.

Toch is het je ware nog niet, en zolang het voorrecht mij niet ten deel is gevallen, eenige doodgravers „in levende lijve” aan het werk te zien, kan ik moeilijk de boeken gelooven, die stokstijf „algemeen” achter *Necrophorus vespillo* vermelden.

Diezelfde week bracht een sergeant van 12 R. I., destijds te Milligen gedetacheerd, mij een vlindertje, dat mij totaal onbekend was. Na vlug een paar aantekeningen gemaakt te hebben, trapte ik het aan alle zijden geamputeerde diertje uit medelijden dood. Twee dagen later bleek mij, dat ik een exemplaar van *Rhyaria purpurata* vermoord had, volgens ter Haar slechts éénmaal, en wel te Nunspeet (dus vlak bij), in Nederland aangetroffen.

De tekening van deze vlinder (voorvleugels geel, licht gevlekt; achtervleugels rood, met zwarte vlekken) zou een aestetisch aangelegd lepidopteroloog doen watertanden.

Iets dergelijks had ik verleden jaar in Den Haag, toen in de Scheveningsche boschjes een zwarte Specht (*Picus martius*), op 5 M. afstand van mij, op z'n gemak een populier

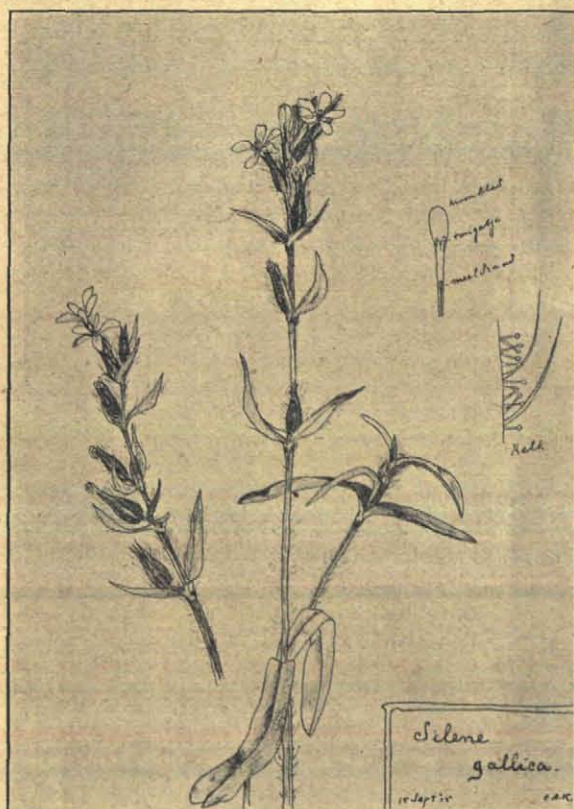

Een Boktor.
Cerambyx scopolii.

op haar zuiverheid ging onderzoeken; — werkelijk een aardig gezicht, en een ornithologische bijzonderheid eerste klas.

Dien dag was ik trouwens al heel gelukkig. 's Middags had ik een nieuwe vindplaats

van de in ons land niet al te veel voorkomende *Helix aspersa* gevonden, een 4 c.M. groote huisjesslak, die, waarschijnlijk met groenten, uit Frankrijk geïmporteerd schijnt te zijn. In Den Haag wemelt het er op sommige plaatsen van. Ieder bewoner van Duinoord of Bezuidenhout kan ik aanraden, zijn tuintje eens duchtig te inspecteeren, eer de tuinman schoonmaak komt houden.

Bovenstaand relaas gelieve U als intermezzo te beschouwen, en mij niet te verwijten in strijd met den eersten zin van dit overzicht te handelen. Het moest mij echter even van het hart. Bovendien toont het vrij duidelijk aan, dat op gewone huis- of tuinwandelingen zelfs zeer buitengewone vondsten zijn te doen.

Als de sneeuwkllokjes weer bloeien, moet U vooral niet vergeten een oogenblikje er naar te gaan kijken. 't Is zoo'n prachtig elegant plantje, deze *Galanthus nivalis*, met haar schitterend witte bloempjes en diepgroen blad, tegen den donkeren achtergrond (fig. 5).

Als U dan meteen de gelegenheid aangrijpt, om even een esch te passeeren en de eigenaardig gevormde, bijna ge-

styleerde bladknoppen te bekijken (fig. 6), dan garandeer ik U, dat U voldaan thuiskomt, ook zonder verder „iets bijzonders" gezien te hebben.

Tot slot introduceer ik U op ruige plaatsen. Daar kunt U, kennis maken met de in fig. 7 afgebeelde *Silene*, familie van de mysterieuze knikkende nachtsilene van onze duinen. Als U er niet tegen opziet om tusschen scherven van bloempotten en waschkommen, tusschen conservenblikjes en groentenemmers, geflankeerd door meterhooge koolzaad en ramenasplanten en allerhande grassen, Uw botanisch geluk te beproeven, dan hebt U vrij veel kans onze mooie zacht-roode Fransche *Silene* aan te treffen. Mij is dat reeds in verscheiden plaatsen gebeurd.

Vind ik zoo iets nieuws, dan komt altijd gauw mijn loup er bij te pas, en in 9 van de 10 gevallen tevens papier en potlood, waarmee ik een en ander, wat mij bijzonder treft, tracht vast te leggen. In dit geval was het de kelk, waarvan ik een klein stukje vergroot heb en als detail-teekening aan fig. 7 heb toegevoegd.

C. A. KRUIS.